

Debreceni Ítéltábla
Pkf.I.20.332/2024/2.

A Debreceni Ítéltábla a Karsai Dániel Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Frank Evelyn ügyvéd) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásában a Debreceni Törvényszék 10.Pk.21.818/2024/21. számú végzése ellen a kérelmezett 24. sorszám alatt benyújtott és 26. sorszám alatt kiegészített fellebbezése folytán meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezett részét helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 38 100 (harmincnyolcezer-egyszáz) forint másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy 19 680 (tizenkilencezer-hatszáznyolcvan) forint feljegyzett fellebbezési illetéket az állam visel.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

[1] A Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság (a továbbiakban: járásbíróság) előtt P.20.5../1997. szám alatt 1997. február 6-án indult per, amelyhez a járásbíróság 2003. május 6-án egyesítette a kérelmező ellen 9.P.II.21.4../2003. szám alatt indított pert, így a kérelmező a folytatódó eljárás III. rendű alperese lett. A pert a kérelmezett 2022. december 15-én kelt 43.Pf.630.0../2022/12. számú másodfokú ítélete zárta le, amelyet a kérelmező 2022. december 15-én vett át. Bár a jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati eljárás indult, az 2023. október 4-én félbeszakadt.

[2] A kérelmező a 2023. december 12-én érkezett kérelmében 3 922 000 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni a kérelmezettet. Arra hivatkozott, hogy a jelenleg is folyamatban lévő eljárás számított pertartama 1997. február 6-tól a kérelmének benyújtásáig, azaz 2023. december 12-ig 9805 nap volt, amely meghaladja a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban: Pevtv.) 6. §-ának (1) bekezdésében foglalt 60 hónapot, ezért a Pevtv. 7. §-a és a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI.30.) Kormányrendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-ának (1) és (2) bekezdései alapján erre az időtartamra 400 Ft/nap vagyoni elégtétel illeti meg őt.

[3] A kérelmezett az elleniratában a kérelmet 1 304 000 Ft erejéig elismerte, ezt meghaladóan elutasítani kérte. Arra hivatkozott, hogy a számított pertartam a kérelmező esetében 2003. május 6-tól 2023. december 12-ig 7525 napot tett ki, amelyből a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alapján le kell vonni 1438 napot, a fennmaradó időszak pedig csupán 3260 nappal haladja meg az észszerűnek minősülő időt, így a kérelmező csak ez utóbbi időtartamra követelhet vagyoni elégtételt.

[4] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 2 993 200 Ft-ot, valamint 202 692 Ft perköltséget. Az ezt meghaladó kérelmet elutasította, és kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak 28 238 Ft feljegyzett elsőfokú illetéket. Megállapította, hogy 89 422 Ft feljegyzett elsőfokú illetéket az állam visel.

[5] A határozatának fellebbezett részét azzal indokolta, hogy az eljárás számított pertartama a kérelmező esetében 2003. május 6-tól 2023. december 12-ig 7525 napot tett ki, amelyből a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján le kellett vonni a 2009. január 22-től 2009. március 4-ig eltelt 42 napot, további pertartam-csökkentésre ugyanakkor nem volt lehetőség.

[6] A kérelmezett a 2. sorszámmal jelölt kérelmében a 2006. november 14-től 2008. június 18-ig eltelt 583 nap levonását kérte. Arra hivatkozott, hogy a járásbíróság 2006. november 14-én felfüggesztette a per tárgyalását, a kérelmező pedig e végzés elleni fellebbezésre tett észrevételében annak helybenhagyását kérte. A másodfokon eljáró kérelmezett azonban a járásbíróság elsőfokú végzését megváltoztatta, a felfüggesztést mellőzte, amely folytán az iratok 2008. június 18-án érkeztek vissza a járásbíróságra. Mivel a kérelmező egyetértett a per tárgyalásának alaptalan felfüggesztésével, a kérelemmel érintett időszak az ő érdekkörében felmerült okból telt el szükségtelenül, ezért azt a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból. Az elsőfokú bíróság nem értett egyet ezzel az érveléssel, mert az eljárás felfüggesztése nem sorolható a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alá, így a felfüggesztés időtartamával nem csökkenthető a számított pertartam.

[7] A kérelmezett 4. sorszámmal jelölt kérelme a 2009. szeptember 15-től 2011. július 28-ig eltelt 682 nap levonására irányult. Arra hivatkozott, hogy a per II. rendű felperesre 2009. szeptember 15-én elhunyt, ezért a járásbíróság 2009. november 6-án megállapította az eljárás félbeszakadását, amelyet csak azt követően folytatott, hogy az I. rendű felperes kérelmére 2011. július 28-án megállapította az elhunyt jogutódait. Mivel azonban a jogutódlás megállapítását a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (1952. évi Pp.) 61. §-ának (1) bekezdése alapján a kérelmező ennél korábban is kérhette volna, a kérelemmel érintett időtartam az ő érdekkörében felmerült okból telt el szükségtelenül, ezért azt a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján le kell vonni a pertartamból.

[8] A kérelmezett az 5. sorszámmal jelölt kérelmében ugyanezen érvek alapján a 2011. november 22-től 2012. május 18-ig eltelt 179 nap levonását kérte. Ebben az esetben az eljárás az I. rendű alperes 2011. november 22-én bekövetkezett halála miatt szakadt félbe, és az csak az alperesek – köztük a kérelmező – 2012. május 18-án benyújtott jogutódlás megállapítása iránti kérelmére folytatódott. E kérelmet azonban a kérelmezett szerint a kérelmező korábban is előterjeszthette volna, ezért ez az időtartam is az ő érdekkörében felmerült okból telt el szükségtelenül, így azt a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján szintén le kell vonni a pertartamból.

[9] Ezt az érvelést a kérelmezett a 6. sorszámmal jelölt kérelmében is megismételte, amely a 2023. május 31-től 2023. december 12-ig eltelt 196 nap levonására irányult. Ebben az esetben az eljárás a kérelmező édesapjának: az V. rendű alperesnek a 2023. május 31-én bekövetkezett halála miatt szakadt félbe, és az csak a kérelmező és a IV. rendű alperes 2024.

február 16-án benyújtott jogutódlás megállapítása iránti kérelmére folytatódott. E kérelmet azonban a kérelmezett szerint a kérelmező korábban is előterjeszthette volna, ezért ez az időtartam is az ő érdekkörében felmerült okból telt el szükségtelenül, így azt a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján szintén le kell vonni a pertartamból.

[10] Az elsőfokú bíróság a 4-6. sorszámú pertartam-csökkentési kérelmeket nem találta alaposnak, mert úgy foglalt állást, hogy az eljárás félbeszakadása nem sorolható a Pevtv. 15. §-ának (3)-(5) bekezdései alá, ezért annak időtartamát nem lehet levonni a pertartamból. A kérelmező alperesként vett részt a perben, ezért nem volt elvárható tőle, hogy a jogutód személyének megjelölésével elősegítse a per mielőbbi befejezését, az ugyanis a per felperesének érdekében állt. A jogutódok késői bejelentése tehát nem sorolható a kérelmező érdekkörébe, így az emiatt felmerült időtartammal a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem lehet csökkenteni a pertartamot. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság a figyelembe vehető pertartamot 7483 napban, a kérelmezőt megillető vagyoni elégtételt pedig 2 993 200 Ft-ban határozta meg, és az ezt meghaladó kérelmet elutasította.

[11] A kérelmezett a fellebbezésében azt kérte, hogy az ítéltábla részben változtassa meg az elsőfokú bíróság végzését és szállítsa le az általa fizetendő vagyoni elégtételt 2 337 200 Ft-ra. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pevtv. 7. §-ának (1) és (2) bekezdéseit, valamint a 15. §-ának (3)-(5) bekezdéseit akkor, amikor nem vonta le a számított pertartamból a 2., valamint a 4-6. sorszámmal jelölt időtartamokat. A 2. sorszámú pertartam-csökkentési kérelme ugyanis nem azon alapult, hogy a felfüggesztés időtartamát nem lehet hozzászámítani a számított pertartamhoz, hanem azon, hogy a felfüggesztés ebben az esetben szükségtelen volt, ennek ellenére azzal a kérelmező egyetértett, az így keletkezett felesleges pertartamot tehát az ő érdekkörébe is be lehet sorolni, ezért azt a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése le kell vonni a számított pertartamból. Tévesen utasította el az elsőfokú bíróság a 4-6. sorszámú időszakok levonását is, mert a per mielőbbi befejezése nemcsak a felperes, hanem az alperesek, így a kérelmező érdeke is volt, a jogutód személyének mielőbbi bejelentése tehát nemcsak a felperes, hanem a kérelmező érdekkörébe is tartozott, ezért ennek elmulasztása miatt csökkenteni kell a számított pertartamot a 4-6. sorszám alatt megjelölt időszakokkal.

[12] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú végzés fellebbezett részét helybenhagyni kérte, annak helyes indokai alapján.

[13] Az ítéltábla a fellebbezés elbírálása során – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 370. §-ának (2)-(4) bekezdéseiben foglalt jogszabályi feltételek hiányában – nem léphette át a fellebbezési kérelem és az észrevétel korlátait [Pp. 370. §-ának (1) bekezdése]. Ezért fellebbezés hiányában nem érinthette az elsőfokú végzés azon rendelkezését, amelyik a kérelmet részben elutasította, és azt sem, amelyik a kérelmezettet 2 337 200 Ft vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte. Kizárólag abban foglalhatott állást, hogy a fellebbezésben foglalt okok miatt le kell-e szállítani a megítélt vagyoni elégtételt erre az összegre. Ennek eredményeként a fellebbezést nem találta alaposnak.

[14] A kérelmezett a 2. sorszámmal jelölt kérelmében a felfüggesztés időtartamának levonását kérte. Ez az időtartam azonban nem a kérelmező eljárási cselekménye vagy mulasztása miatt keletkezett, így azt nem az idézte elő, hogy a kérelmező a felfüggesztő végzés elleni fellebbezésre tett észrevételében egyetértett a felfüggesztéssel, hanem az, hogy a járásbíróság a saját hatáskörében eljárva felfüggesztette a per tárgyalását, amelynek során nem kötötték őt sem a kérelmező, sem pedig a kérelmező perbeli ellenfelének nyilatkozatai vagy kérelmei. Erre tekintettel a levonni kért pertartam nem a kérelmező, hanem a járásbíróság érdekkörében felmerült okból keletkezett, azt tehát a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem lehetett levonni az eljárás számított pertartamából.

[15] Jogszabálysértés nélkül tagadta meg az elsőfokú bíróság a 4-6. sorszámmal jelölt időszakok levonását is, az általa e körben kifejtett indokolást azonban pontosítani kell. A kérelmezett helyesen utalt ugyanis arra, hogy a per észszerű időben történő befejezése nemcsak a felperes, hanem az alperesek, így a kérelmező érdekében is állt, hiszen őt is megillette a tisztességes eljáráshoz, ezen belül is a perek észszerű időn belül történő befejezéséhez fűződő jog. Mindez nemcsak az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdéséből, hanem a Pevtv. 7. §-ából is fakad, amely minden peres félnek, így nem csupán a felpereseknek, hanem az alpereseknek is vagyoni elégtételt biztosít akkor, ha az eljárás észszerű időn túl fejeződik be. Épp ez az az ok, amely miatt az alapper alpereseként a kérelmező is vagyoni elégtételt követelhetett a kérelmezettől. Mindez azt jelenti, hogy a kérelmező által előadott és az elsőfokú bíróság által elfogadott értelmezés épp a kérelmezőt fosztaná meg attól a jogától, hogy vagyoni elégtételt követelhessen, hiszen ha nem állt érdekében az alapper mielőbbi befejezése, akkor nem sérülhetett a per észszerű időn belüli befejezéséhez fűződő joga sem. Mivel azonban ez az értelmezés a kifejtett okok miatt ellentétben állt az Alaptörvény XXVIII. cikkének (1) bekezdésével és a Pevtv. 7. §-ával, azt az ítéltábla nem fogadta el, hanem érdemben megvizsgálta, hogy a 4-6. sorszámmal jelölt időszakokat le lehet-e vonni a számított pertartamból a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján, vagy nem.

[16] Ennek során az elsőfokú bírósággal egyezően abból indult ki, hogy a félbeszakadás egyik esetben sem a kérelmező érdekkörében felmerült okból keletkezett, ezért annak teljes időtartamát nem lehetett levonásba helyezni. A kérelmezett azonban – a nyilatkozatainak tartalma szerint [Pp. 110. §-ának (3) bekezdése] – valójában nem is azért kérte a pertartam csökkentését, mert a félbeszakadást a kérelmező idézte elő, hanem azért, mert álláspontja szerint a kérelmező korábban is kérhette volna a jogutódlások megállapítását és az eljárás folytatását. Azt ugyanakkor a Pevtv. 14. §-a (2) bekezdésének f) pontjában foglalt kötelezettsége ellenére nem jelölte meg, hogy a kérelmező mikor került vagy kellő gondosság esetén mikor kerülhetett volna abba a helyzetbe, hogy bejelenthesse az elhunyt felek jogutódait és kérhesse az eljárás folytatását (pl.: a rendelkezésre álló iratok szerint született-e hagyatékátadó végzés vagy öröklési bizonyítvány, abból kapott-e a kérelmező, stb.). Enélkül pedig nem lehetett eldönteni, hogy a félbeszakadások teljes időtartamának van-e olyan része, amely azért keletkezett a kérelmező érdekkörébe eső okból, mert nem kérte a jogutódlás megállapítását akkor, amikor az ehhez szükséges adatok birtokában volt vagy kellő gondosság esetén lehetett volna. Erre tekintettel a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján még részben sem lehetett levonni a számított pertartamból a 4-6. sorszámu időszakokat, az ehhez szükséges adatokat ugyanis a kérelmezett a Pevtv. 14. §-a (2) bekezdésének f) pontjában foglalt kötelezettsége ellenére sem foglalta bele az elleniratba, a kérelem és az ellenirat korlátai között eljáró ítéltábla [Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése] pedig nem alapíthatott érdemi döntést olyan adatokra, amelyekre a kérelmezett nem hivatkozott.

[17] A kifejtett okok miatt az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése szerint megfelelően alkalmazandó Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[18] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a kérelmezett köteles a kérelmező jogi képviselői díjból álló másodfokú perköltségének a megfizetésére [Pp. 83. §-ának (1) bekezdése]. Ezt az ítéltábla a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 2. §-ának (1) bekezdése és a 4/A. §-ának (1) bekezdése alapján 30 000 Ft + áfa, azaz 38 100 Ft-ban határozta meg.

[19] A másodfokon pervesztes, de személyes illetékmentes kérelmezett helyett az állam viseli a feljegyzett fellebbezési illetéket [Pp. 102. §-ának (1) és (6) bekezdései].

Debrecen, 2024. szeptember 5.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Tibor Tamás s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró